

Jaunais Wentspils Apskats

Abonēšanas maksa:
Ar peesūbīšānu:
1 mēneši 25.—50, 3 mēn. 25 1.50.
6 mēn. 25 2.75, 1 gadā 25 5.—
Bez peesūbīšānas: 1 mēn. 25.—32.

Beipartejists, objektīvs laikraksts.
Šnabht Wentspil — zeturtdeenās.
Redakcija Wentspili, Pils eelā Nr. 20, pasta kaste Nr 81, tālrunis Nr. 292.

Sludinājumu maksa:
Sludinājumu dakā 8 sant., Tekstā 20
sant., Preešhpušē 30 sant. par katru
petit rindinu waj tās weetu + 5%
pilšehtas nobofka.
Darba mellelajem par brīhwu.

Nr. 29.

Zeturtdēn, 23. jūlijā 1931. g

4. gadš.

Mums nepēzeeschams politisko zihņu pameers.

Nazijas wehrtiba ispauschas walšis pahrbaudijumu brīhšhos. Newis tad, kad wiš rit normalā gultnē, kad pilsoni pilneem malleem bauda wišas teefibas un dšihweš ehrtibas, to teem sneedš modernā walšis wara, bet gan fastreghumu laika, kad pilsonem jāpeerahda, ka wini ir apšniga fabeedriba, bet ne pušlis, kas padodas latram schaubigam wehjam un baumai. Mušhu tautai lihds šhim naw truhzis nošwehrtibas, kad wehstures listeni to no mums prašiuschi, mums ari naw truhzis waronitbas, kad warondarbi mušs gaidija un walšis interešes aizinaja nest upurus kopibas labā. Latwijas walšis ir pazehlusees tā zeta klints tralojofchas sozjalas, nazionalas un politiskās wehtras laika. Gēhwa un neapšniga tauta us to nebuhtu bijuši spēhija. Sahds warondarbs prašija zehlus raksturus, waronigas perfontbas un tahredšiguš wadonus. Mums, paldees Deewam, tahdi bija, lai gan daudsi no wineem jau atdufas atbrīhwotās dšimtenes semē.

Bet ari šhis laiks no mums praša nopeetnu auktstu prahtu un dšiziplinetu itureschanos. Newis tamdehl, ka muhtu

walšis faimneezibas un finansu stahwollis buhtu fatrizinats, nē, wiš leetprateji-ekonomisti fata glufchi pretejo, bet gan tadehl, ka ar neleetpratigu un neapšnigu rihzibu mehš to waram fatrizinat. Mehš sinam, zīt leelu lomu kara laika cenaidneekš peegreesch pretineetu armijas un aismugures moralistai fataufchana ar dafschadu baumu isplatifchānu un fabeedribas izibas sagraufchana wīnu leetas ušwarai. Nereti demittahrtigi masaki cenaidneeka spēhki ir ušwarejufchi un eenehmufchi wefelas pilšehtas un mišligas trofejas. Ne apšnigas nazijas, nedš dšiziplinetas armijas schahbai jauhtai nepadodas. Winas palaujas fa-weem wadoneem un zihnas lihds ušwarai par sawu leetu.

Watretefjats laiks praša no itweena pilsona ne dšihwibas seedofchānu, tā trihšpadsmit gadus atpaka, ne ari sawas mantas un krahjumu seedofchānu. Sas praša weenigi apšnigu, nošwehrtu rihzibu, kuras setas nefis bagatus augtus walstij un itweenam pilsonim. Šhis gruhitais faimneezibas laiks praša no mums neween wīnu ekonomistu spēhtu mobilifschānu, bet ari nazijas moralifko un

politisko spēhtu konzentreschānu. Ja mušhu fabeedriba un winas politiskās partijas schat laika sawstarpeji netuwofees fapra-fchānās un fopdarbības gara, tad mehš nebušim sawa leelā laikmeta zeenigi un nahlofchās paaudseš mušs nofodis tā aklus partiju wergus un tukšus demagogus, kam truhzis atbildības un peenahltumu fajuhtas pret sawu tautu un walsti. Šhis laiks praša wīnu spēhtu un aprindu fapra-fchānos un lihdsatbildību par walšis faimneezibas turpmakeem listeneem. Naw no leela swara, waj nazijas weenprahtiba is-pauschas schat laika plafchatas politiskās koalizijas isweidofchānā, bet gan lai aptu-stu mušhu semē tā fauptā neatbildīgā opo-fizija. Mušhu fabeedriba naw tīt tumšā, lai tā nefaredehtu partiju politikas audus, to tagad zenschas partijas aust preefch-wehleschānu laika. Pateesi apšnigee weh-letaji nowehrtēs politifkos wadonus pehz tā, zīt pašchaleedšigi tee bef partijas ego-ifma schat gruhitājā laika ir strahljufchi walšis labā un zihnijufchees pret kriši. Šapat tā walšis atbrīhwofchānās kara mušhu politifkā wadoniba bija weenota, tā ta-gad fabeedriba gaida politifkā pameera

proklamefchānu wišmas lihds krišes isbeig-fchānai. Partiju wadoni war darbos pee-rahdit, zīt tee tagad ir pašchaleedšigi un nefawtigi, un parteijistās zihnas metodeš aismirsi. Šhe mušhu politifkeem ir laba preefchifhme Watareipopas walšis wihri. Wahzijā, peemehram, sozjaldemokrat tagad stahw par Brininga pilsonu waldbibu, lai gan tee war itbrīhdi tai list kriši. Un Angliā preikara mihtindemonstrazijā ple-zu pee plega stahweja strahdneetu waldbības galwa Makdonalds konserwatiwās partijas liberam Baldwinam. Mušhu faimneezifko aprindu un waldbības puhles faimneezifkās krišes pahrawarechānā buhs wellas, ja walstii schat laika plehšis pušhu partiju strīhdi un preefchwehleschānu demagogija. Moratoriju partiju politifkai zihnai un preefchwehleschānu demagogijai. Šhis ir weenš no wišswarigakeem notekumeem, kas nepēzeeschams uštizibas atjaunofcha-nai un faimneezibas atplaukfchānai. Apš-nigās nazijas solidaritate lai stahjas spēhtu un partiju nefaudšigās zihnas weeta un lai iswed mušs no azumirka gruhitbam.

„L. S.“

Nedeļas apskats.

Latwija.

Seeli wehtras postijumi ar zilwela upureem Latgalē. Šhinis deenās pahr Latgali, Refeknes aprinkt, usnahza pehlfchās pehrtona negaifs. Sewifchi spēhzigā wehtra plošjās 16. jūlijā peewatarē, kad pirmo reisi pehz ilgata faufuma usnahza pehrtona leetus. Semkopjeem nodariti leeli postijumi: pa gaisu wahrā pilnā nošhēmē iswaidības seena kaufses, sagrauti spēhwni un zitas weeglatas buhweš. Notika ari wairaki nelaimes gadījumi ar zilwekeem. Gaigala-was pagasta Jbinu mahjās negaifa laika sībēns trahpija Broniflawu Mazin, kura us weetas bijuši beigta. Winoi blatus stah-wejuši tās radineeze Urula Mazin, kura apbullinata, bet wehlat atšingufi. Broni-flawu Mazin neraugotees us wifam puhlēm atdšihwinat nešbewās. Negaifa fahkumā sībēns eefpehra brahleem Sabunoweem pee-derofchās Stutehu mahjās Behrgals pagastā. Sepreefchējā ilgā karstumā wifa mahja bija istaltufi un tapehz ašbegās tā lahpa. Pus-stundas laikā ehlas nodega lihds pamatam Refeknes autobuša pafafcheeru azu preefchā, kuri netā nefpehja barit ugunšgrehta liwibefchānai.

Leepajas-Allungas dš. zeta litiņu

ifbuhwēs tīkai lihds Pawilofstai. Pehz ilgata pahtraukuma atkal atjaunos darbus us jaunbuhwejamās Leepajas-Allungas dšelfzeta linijas. Pag. rudent jau ušlita ffeedes no Leepajas lihds Wergaleem. Tagad turpinās fleepchu listchānu lihds Pa-wilofstai. Minētās dšelfzeta linijas buhwei walšis buhšeta paredšeis tīkai 150.000 lš. Šhi summa ir nepeteefofcha, lai ušlitu ffeedes lihds Pawilofstai, nemas nerunajot par Allungu.

Darbu pahtraukuma laikā dšelfzeta lini-jas ušbehrumi stipri bojati.

Gaiflugis „Grasf Zepelins“ nelidos pahri Latwijai. Rā sinam, Wahzijas gaiflugis „Grasf Zepelins“ islidos no Wilhelmhafenes zeta us Leningradu un seemelpolu 24. jūlijā. Sahkumā pastahweja nodoms, lidot zeta us Leningradu no Wah-zijas pahri Latwijai un Igaunijai. Tagad, šhis nodoms grofšis, un „Grasf Zepelins“ lidofchot us Leningradu no Wahzijas pahri Baltijas juhrai us Norwegijas peekrafi, un no tureenes gar Somijas peekrafi us ag-ratās Kreewijas galwas pilšehtu.

Whrfemes.

Kronštatē jau schauj matroschus. Pehz laikraftu sinam, Kronštatē par kont-

rewoluzionaru darbibu apzeetinati un no-schauti ischetri pad. karatuga „Woitow“ matroschi.

Nobile zer atrast dšihwu Amundse-nu. Kreewu ledlausis „Maligin“ schodeen isbrauzis sinatifkā ešpedizijā us Seemeku Ledušuhru. Paredseta luga fatilfchānās ar semuhdeni „Nautilus“ un ar gaifkugi „Grasf Zepelin“. Uš pehhbejo kugis pahr-zels 12.000 wehstules. Brauzeena dalib-neetu starpā ir nelaimīgās gaifkuga „Ita-lia“ ešpedizijas wadonis gen. Nobile, kurš zer wehl atrast dšihwu Franscha Hofesa semē Amundsenu.

Speegš — majors Demtowfšis no schauts. Potu generalfchaba majors Dem-towfšis, kam kara teefa par speegofchānu Pad. Kreewijas labā peefpreedufi nahwes sodu, setdeenas wakarā noschauts.

Aprinķis.

Puse. Nelahtiga pasta fatit-fme. Nefen Puses pag. nodibinajas Ame-les pasta palihga nod., kura fanem sawus sūhtijumus teefchi no Ugahles. Bet Puses Mahleja m., kurai jaetiltst tīkai Puses pa-sta palihga nod., wif pasta sūhtijumi teef sūhtiti us Amelēm, un no tureenes atpatai

us Pusi, un tahdā lahtā laikraftu „J. W. U.“ fanem tīkai pehz diwām ned. Droschi ween Puses Mahleja m. pasta sūhtijumi teef sūhtiti us Pusneeku Mahleju mahjam 3. Amelēm kaut gan adrehehti zaur Pusi, bet newis zaur Amelēm.

Dundaga. 45. wanagunowads Dundagā nodibinats un apšpirinats. Nowada wadiba uštizeta wanagam-schlehpri-aim Ed. Grinwaldam. Walde eewehleit: fekr. R. Silinš, kafeeris Rud. Kleinšmitts, mantfšinis Ed. Wehrpejs, beedrfšinis Ed. Krufje. Rewifšias komifšija: A. Paremš, P. Melchers, Wolb. Freide. Nowads eed-balits Kurfemes wanagu apgabald. Upga-bala preefchneekš wanagš — wadonis J. Turfs.

Weetejā dšihwe.

Wentspils Pilšehtas Banta lihdsfel-us no Latwijas Bantas pret obligazijām us pilšehtas nekustameem ihpafchumeem. ar-ween wehl naw jānehmuš.

Pagahjufcho nedelu Latwijas Bantas padome sawā otrdeenas sehde stacija zauri Pilšehtas Bantas eefneegumu, kurš bef luhguma ašdot winai 25 200.000.—tefofchu faifitibu lahtofchānai, satur sewi ari luhgumu deht moratorija peefchifchānas

Atwainajumu laika.

Ko juhs domajet — labda fefona ir tagad? Juhs teitfeet: tagad ir pelbu fefona, pihlu fteptawofchanas fefona, femenu fefona, fainneezihtas krites fefona, fwaigu gurku fefona, banlu „tracha“ fefona...

fehū, kad kript fehādu wihru nagos, par to buhs leeki runat. Dafcham labam wini famaitajufchi uf muhschu preezigu ftatu dshwē.

Saprotams, no minifirijām atwainajumos eet ne tikai wihreefchu fefunga zilweku radijumi — daihdš fmafchinratfittajas, „eenahkofchās“ un „ifejofchās“ jaunkundfes.

Bei fahds „gimenes“ fchurnals eefufinajis jautajumu par atwainajumeem lauliba.

Sitai nedomajat ka wini turp bodās fawus nerwus „remontēt“, atpuhstees lauku flufumā. Ne, wini turp trauzās fabojat wehl wairaf ne titaf fawus, bet i meer-mihlgo lauzineeku nerwus.

Bei fahds „gimenes“ fchurnals eefufinajis jautajumu par atwainajumeem lauliba. Par fchito leetu wifwairaf preezajas Wentschu tehws.

Reif jau atwainajumā tab atwainajumā. Ari es aifeju atwainajumā — lihbf nahkofchal zeturtideenai. Sweift! Grosfalwitis.

(Es 12.— uf yatu), krelleem, parkeem un benzinu. Pret wifām fchim muitām ufstahjas demokratifstais zentrs, aifstahwot weenigt muitās paaugftinafchanu uf mahjlopeem, olam, gaku, ogam un dahrfajeem.

Jaunas zeku kartes. Schofeju un femes zeku dats ifdewis jaunās Latwijās zeku un pagastu robefchu kartes, ar mehrogu 1:300.000.

Referwes wirfneeku kurfos no Wentspils nem dalibu ftolotajš R. Sniters un no aprinta meshfinis Landmans.

Muhfu dfeedafchanas lori no Ugahles bfeefmu fwehtu atftanam atgreefas fwehtdeen ar wataru wilzeenu un weena dala pirmdeenas rihā.

Diwas nedelas ftarp bititēm un tranem. Bifchtopibas wafaras kurfā, no-

teef Wezbebru bifchtopibas-dahrfchtopibas ftolā no 28. jūnija un ilgš diwas nedelas. Kurfos dalibu nem ari labda X. no Wentspils.

Ihpafchumu teefibas uf bifchu faimēm. Sastanā ar „Waldbibas Wehstneft“ publizeeteem papilbinajumeem un pahrgroffjumeem likumā par ihpafchuma teefibam uf bifchu faimēm, drawu ihpafchneekem jaewehro fetofchais:

Ihpafchuma teefibas uf fawwata dshwojofchām bifchu faimēm peeder femes ihpafchneekam, uf kura femes faimē atrodas.

Bifchu ihpafchneekam ir teefiba fetot fawam fpeetam ari uf winam nepeederofchās femes, pee tam winam jaatlihbfina

Wentspileefchu nepafihftamās pafinas.

Waj juhs neefat eelās fatfkufchi zilwekus, kuru wahrdus juhs nefineet, bet kas tomehr fchleet itf pafihftami? Juhs winus redfat kuru deenu. Utgreefamees Wentspilt pehz ilgatas prombuhmes, juhs winus atkal fateekat.

Kahrtibneeki. No rihiteem aifejot uf darbu, jau finu kuru no faweem nepafihftameem draugeem fatfkufchu. Uf Kulbigas eelas ftahw kahrtibneekš, kurfch weenmehr ftahw nomoda par eefihfwotaju drofchibu.

Zilwets pelekā mehleti. Uf Nils eelas kuru rihitu fateeku dihwainu zilweku pelekā mehleti. Winfch weenmehr mani fweizina, bet es nefinu kadehl.

Ihpafchneekam saude ihpafchuma teefibas uf aiflidojufcho fpeetu, ja winfch tam nefeko un ari 24 ftundu laika pehz fpeeta nomefchanās nepeeteiz fawas teefibas perfonai, kura fpeetu fanehmufi waj pahrfina femi uf kuras fpeets nometees.

Ja fpeets falafchās otra bifchtopja ftropā pee turp efofchām bitem, tab fpeeta ihpafchneekš saude uf to fawas teefibas.

Prasiba par ihpafchuma teefibam uf aiflidojufchu fpeetu noilgti mehfnefcha laika, ftaitot no fpeetofchanas deenas.

Bifchu faimes war noweetot uf laukeem — wifmaf 15 metrus, bet pilfehtās un zitās beefi apdshfwotās weetās — wifmaf 25 metrus no fatfkimes zekeem waj faiminu femes robechās, ftaitot fcho atftatumu no ftropa widus lihbfi zeta malai waj robechaj.

W. F. R. referwes komanda Wal demarpili. Swehtdeen bija ifbrautufe W. F. R. referwes komanda uf Wal demarpili lai ar tureenes „Spars“ weenibu fagenstos draudfibas fpehle.

W. F. R. referwes komanda uf Wal demarpili lai ar tureenes „Spars“ weenibu fagenstos draudfibas fpehle. Leetaina laika behl fpehle neweizās wifaf labi, tā ari W. F. R. komandai truhla 3 labafee linijas

waj winam ir mahfina, jeb tas kaut kur noihrejis labdu ftuhriti. Scho garo zilweku pelekā, wezd mehleti, flumjo ftatu buhs eewehrojufchi loti daudfi.

Autobufu waditaji. Wafaros uf Kulbigas un Raina eelas ftuhra fateelam autobufu waditajus. See ftahw tur weenalga waj leetus lihfi, waj fneegi fneeg, waj lauftis fper.

Wilzeena konduktori. Kas gan nepafihfti fchos zilwekus, kas wilzeend kontrole biletēs? Mehš nefad ar wineem neefam runajufchi ne weena wahrba, nefad neefam apwajajufchees par wina labklahjibu.

Un beidst jums tahbas nepafihftamās pafinas buhs wehl leels wairums. Jums tahbi ir dahfchabās eestahdēs, darbnižās un uf eelas. Sawadi paleel domajot par nepafihftamām pafinām, kuri mums ir itf tuwi un tant pat laika ari nefafneefjami tahlas.

Epigrama.

Sirdina brauzot.

Zupenfchi, feers un medus, Sweefinfch gluds tā ihfais ledus, Tam itf wifā druzjin fchmūlis, Un fur mihfchais fufa fchūlis!

ufbruzejit. Spehle beidfas ar 4:5 pa labu „Spars“ weenibat. Eg.

Leela futbola fahihfste notiks 9. augustā Wentspilt — jo Wentspils Futbola Klubs eekuhwis Semgales apgabala futbola meiftaribas ifzihnā finalā, un finalzihnā tam jafateekas ar 1. Jelgawas Sporta B-bas komandu.

Wafnizās finas. Ew. Lut. dr. Swehtdeen, 26. jūlijā plift. 10 rihā kapu fwehtit Mehcha tapjehtā, buhs drufatas lapinas. Wehru deewalpojums draudfes mahā plift. 2 p. p., Pahrwentā plift. 4.

Atbild. redaktors: Laimons Kahrklinfch. Ifbeweja: Ifbewneeziabas Gabeedriba „Winiš“ Wentspili.

Lafcet titai „Jauno Wentspils Apskatu“.

Drukas darbus

izgatavo

„Kultūras Darbs“

grāmatu spiestuve

Pils ielā № 20. Tālrūnis № 292.

Remonta un būves materialus

piedāvāju uz nomaksu namsaimniekiem un lauksaimniekiem.

T/N. Fr. Olekalns.

Ipašnieks

C. KĀRKLINŠ

Kuldīgas ielā № 19. Tālrūnis № 3.

Drošu peļņu

iegūst katrs, kurš pār. dod mūsu laikrakstu-

Paša kapitāls nav vajadzīgs.

Jāpieteicas ceturtdienas rītos plkst. 8 mūsu laikraksta kantori.

Pils ielā 20.

Kieģeli

lietoti dabujami Lielā ielā № 15.